

Experimentele regeling subsidieverstrekking arbeidsgehandicapten

SZW

Regeling houdende regels omtrent subsidieverstrekking aan werkloos werkzoekende arbeidsgehandicapten

22 oktober 1998/Nr. SV/WVI98/27582

Directie Sociale Verzekeringen

De Minister en Staatssecretaris drs. J.F. Hoogervorst van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Gelet op artikel 33 van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten, artikel 8e van het Besluit uitvoering en financiering Wet inschakeling werkzoekenden en artikel 3 van het Besluit reïntegratie-instrumenten arbeidsgehandicapten Arbeidsvoorziening;

Besluiten:

Artikel 1 Begripsbepaling

Persoonsgebonden reïntegratiebudget: een subsidie in de vorm van een standaardbudget als bedoeld in artikel 3 van deze regeling of een subsidie in de vorm van een budget op maat als bedoeld in artikel 4 van deze regeling.

Artikel 2 Persoonsgebonden reïntegratiebudget

1. De gemeenten Maastricht, Utrecht, Amersfoort en 's-Gravenhage kunnen op aanvraag aan een arbeidsgehandicapte, als bedoeld in artikel 13a van de Wet inschakeling werkzoekenden, die woonachtig is in de desbetreffende gemeente, in plaats van voorzieningen als bedoeld in artikel 8a van het Besluit uitvoering en financiering Wet inschakeling werkzoekenden, voorzover deze geen betrekking hebben op reïntegratie-instrumenten voor werkgevers, een persoonsgebonden reïntegratiebudget verstrekken indien de arbeidsgehandicapte:

a. geen betaalde arbeid verricht en
b. als werkzoekende is ingeschreven bij de Arbeidsvoorzieningsorganisatie. Het Landelijk instituut sociale verzekeringen en de Arbeidsvoorzieningsorganisatie kunnen op aanvraag aan een arbeidsgehandicapte, als bedoeld in respectievelijk artikel 10 van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten en artikel 4, tweede lid, van de

Arbeidsvoorzieningswet 1996, die woonachtig is in een werkgebied als bedoeld in artikel 13 van de Arbeidsvoorzieningswet 1996 waarin één of meer van de in het eerste lid genoemde gemeenten gelegen zijn, in plaats van voorzieningen als bedoeld in artikel 22 van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten en artikel 2, eerste lid, van het Besluit reïntegratie-instrumenten arbeidsgehandicapten Arbeidsvoorziening, voorzover deze geen betrekking hebben op reïntegratie-instrumenten voor werkgevers, een persoonsgebonden reïntegratiebudget verstrekken, indien de arbeidsgehandicapte:

a. geen betaalde arbeid verricht en;
b. als werkzoekende is ingeschreven bij de Arbeidsvoorzieningsorganisatie.

3. De subsidie, bedoeld in het eerste en tweede lid, dient ter bekostiging van:

a. activiteiten, gericht op het behoud of herstel van de arbeidsgeschiktheid of die de arbeidsgeschiktheid bevorderen, die kunnen bijdragen aan een duurzame reïntegratie in het arbeidsproces;

b. voor het verrichten van de onder a bedoelde activiteiten noodzakelijke voorzieningen.

4. De subsidie wordt verstrekt voorzover de kosten van de activiteiten en voorzieningen, bedoeld in het derde lid, naar het oordeel van de subsidieverstrekende instantie, niet onevenredig zijn met het te bereiken doel.

5. Het Landelijk instituut sociale verzekeringen, de gemeenten en de Arbeidsvoorzieningsorganisatie kunnen een subsidieaanvraag weigeren, indien aan de arbeidsgehandicapte in de periode van twee jaar voorafgaande aan de aanvraag op grond van artikel 57 van de AAW, artikel 22 van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten, artikel 13a, eerste en tweede lid, van de Wiw of artikel 2, tweede lid, onderdeel a, van de Arbeidsvoorzieningswet 1996, een voorziening is toegekend.

Artikel 3 Standaardbudget

Het standaardbudget bestaat uit een eenmalig te verstrekken subsidie van

ten hoogste f 10.000,- voor de periode van een jaar, te rekenen vanaf de datum waarop de subsidie is verleend.

Artikel 4 Budget op maat

1. Indien de kosten van de activiteiten en de voorzieningen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, naar verwachting hoger zijn dan het maximumbedrag van het standaardbudget, bedoeld in artikel 3, of indien de activiteiten langer zullen duren dan een periode van een jaar, kan in plaats van een standaardbudget eenmalig een budget op maat worden verstrekt, ter hoogte van een bedrag van ten hoogste f 50.000,-.

2. Bij de aanvraag voor een budget op maat als bedoeld in het eerste lid, wordt, door of namens de subsidieaanvrager, een individueel trajectplan overgelegd waarin de aard en de omvang van de voorgenomen activiteiten en de daarvoor noodzakelijk geachte voorzieningen worden beschreven en een begroting die inzicht geeft in de kosten van die activiteiten en voorzieningen.

3. De in de beschikking tot subsidieverlening genoemde bedragen zijn gebaseerd op de begroting en het plan, bedoeld in het tweede lid, waarmee de subsidieverlener heeft ingestemd.

4. Het bij beschikking vast te stellen subsidiebedrag zal niet hoger zijn dan het totaal van de in het derde lid bedoelde bedragen, tenzij de subsidieverlener heeft ingestemd met een verhoging van de kosten of wijzigingen in het plan, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 5 Omzetting standaardbudget in budget op maat

1. Indien een budget op maat wordt aangevraagd nadat een standaardbudget is verleend, worden in dat kader verstrekte voorschotten of op grond van artikel 7, eerste lid, vast-gestelde subsidiebedragen, verrekend met het te verstrekken budget op maat.

2. Een budget op maat wordt niet verstrekt indien een aanvraag daarvoor wordt ingediend meer dan 13 weken na verlening van een standaardbudget.

Artikel 6 Verplichtingen subsidie-ontvanger

1. De subsidie-ontvanger zorgt ervoor, dat de subsidie op doelmatige wijze wordt gebruikt voor de doeleinden waarvoor ze wordt verstrekt en dat de subsidievoorschriften worden nageleefd.

2. De subsidie-ontvanger doet zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de relevante stukken, schriftelijk mededeling aan de subsidieverlener van de omstandigheden die van invloed kunnen zijn op zowel de toekenning van de subsidie als op de hoogte van de subsidie of een te verstrekken voorschot.

3. De subsidie-ontvanger doet alle door de subsidieverlener gewenste informatie die noodzakelijk is voor de evaluatie van de onderhavige regeling aan hem toekomen binnen een periode van vier weken nadat een verzoek om informatie is gedaan.

Artikel 7 Subsidievaststelling

1. De subsidie-ontvanger dient binnen vier weken na afloop van de gesubsidieerde activiteiten dan wel na afloop van het tijdvak waarover subsidie is verleend een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in. Bij de aanvraag wordt een verantwoording en een declaratie overgelegd.

2. De verantwoording, bedoeld in het eerste lid, geeft duidelijk inzicht in de aard, de duur en de omvang van de gesubsidieerde activiteiten en de met de uitoefening van die activiteiten verband houdende voorzieningen en bevat, indien sprake is van subsidieverstrekking in de vorm van een budget op maat, een vergelijking van de verrichte activiteiten en daarmee verband houdende voorzieningen met de in het individuele trajectplan voorgenomen activiteiten en noodzakelijk geachte voorzieningen.

3. De declaratie, bedoeld in het eerste lid, geeft de kosten weer van de gesubsidieerde activiteiten en van de voor de uitoefening van die activiteiten noodzakelijke voorzieningen en bevat, indien sprake is van subsidieverstrekking in de vorm van een budget op maat, een vergelijking met de begroting waarmee de subsidieverlener heeft ingestemd. Belangrijke verschillen tussen de declaratie en de begroting worden toegelicht.

Artikel 8 Maximum aantal deelnemers

1. Per werkgebied als bedoeld in arti-

kel 13 van de Arbeidsvoorzieningswet wordt aan niet meer dan 150 personen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, subsidie verstrekt.

2. Subsidie-aanvragen worden per werkgebied als bedoeld in artikel 13 van de Arbeidsvoorzieningswet in volgorde van binnenkomst van de aanvraag behandeld.

Artikel 9 Duur experiment

1. Aanvragen voor de verlening van een subsidie kunnen niet meer worden ingediend na afloop van een periode van 30 kalendermaanden, te rekenen vanaf de kalendermaand waarin deze regeling in werking is getreden.

2. In afwijking van het eerste lid, kan een aanvraag voor een budget op maat als bedoeld in artikel 5 worden ingediend tot en met 13 weken na de periode genoemd in het eerste lid.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 11 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Experimentele regeling subsidieverstrekking arbeidsgehandicapten.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 22 oktober 1998.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
K.G. de Vries.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.F. Hoogervorst.

Toelichting

Algemeen

1. Inleiding

In het kader van de voorbereiding van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten (Wet REA) hebben leden van de Tweede Kamer en diverse cliëntenorganisaties, waar-onder de Nationale Commissie Chronisch Zieken (NCCZ), de wens geuit om de bestaande reïntegratie-instrumenten uit te breiden met zogenaamde persoonsgebonden reïntegratiebudgetten (PRB).

PRB wordt gekenmerkt door een grote

mate van autonomie van de cliënt en een flexibele inzet van middelen.

In zijn brief van 5 november 1996 heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer medegedeeld niet afwijzend tegenover een dergelijk PRB te staan. De staatssecretaris heeft vervolgens aan de NCCZ gevraagd PRB nader uit te werken. De NCCZ heeft hierop in maart 1997 een rapport uitgebracht, waarin de hoofdlijnen van PRB zijn uitgewerkt. Hierin wordt onder meer opgemerkt dat men het raadzaam acht niet een generieke maatregel af te kondigen, maar eerst een experiment uit te voeren met een (regelluwe) PRB-regeling. Naar aanleiding hiervan is de NCCZ verzocht, in samenwerking met het Landelijk Instituut sociale verzekeringen (Lisv), Arbeidsvoorziening en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de haalbaarheid van een dergelijk experiment te onderzoeken. Dit heeft in september 1997 geleid tot een projectvoorstel van de NCCZ. Bij brief d.d. 6 november 1997 heeft de staatssecretaris dit voorstel aangeboden aan de Tweede Kamer. In zijn brief heeft de staatssecretaris weliswaar enige kanttekeningen geplaatst bij dit projectvoorstel, doch hij heeft geconcludeerd dat het projectvoorstel een goede basis biedt voor verdere uitwerking van een experimentele regeling.

De inhoud van de Experimentele regeling subsidieverstrekking arbeidsgehandicapten is voor een groot gedeelte ontleend aan het projectvoorstel van de NCCZ. De wettelijke basis van deze regeling is gelegen in artikel 33 van de Wet REA, artikel 8 van het Besluit uitvoering en financiering Wet inschakeling werkzoekenden en artikel 3 van het Besluit reïntegratie-instrumenten arbeidsgehandicapten Arbeidsvoorziening, in welke artikelen de wettelijke mogelijkheid tot experimenten met een PRB is neergelegd.

De conceptregeling is voor commentaar voorgelegd aan het Lisv, het College van toezicht sociale verzekeringen (Ctsv), het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening, de VNG en een aantal cliëntenorganisaties, waaronder de NCCZ. Met deze commentaren is rekening gehouden bij de totstandkoming van de onderhavige regeling.

2. Doelstelling en doelgroep van het experiment

Doelstelling

De deelnemers aan het experiment met PRB nemen zelf het initiatief en geven naar eigen inzicht nadere invulling aan hun (re)integratieproces, waarbij sprake is van een grote mate van autonomie van de cliënt en een flexibele inzet van middelen.

De NCCZ heeft de verwachting uitgesproken dat PRB leidt tot versterking van de positie van de arbeidsgehandicapte zowel op de arbeidsmarkt, als op de markt van aanbieders van ondersteunende diensten. Voorts wordt verwacht dat de efficiency van het reïntegratie-proces bevorderd wordt door flexibele inzet van middelen en het leveren van maatwerk, zodat kwalitatief betere reïntegraties worden gerealiseerd.

Het experiment zal moeten uitwijzen of PRB een dergelijke toegevoegde waarde heeft en of het een geschikte aanvulling kan bieden op de reguliere reïntegratie-instrumenten. Of PRB daadwerkelijk leidt tot activering van de cliënt, en tot vergroting van zijn zelfstandigheid en zelfbeschikkingrecht, zal uit het experiment naar voren komen. Naar verwachting zal het experiment ook gegevens opleveren over de vraag of met PRB flexibiliteit en maatwerk wordt bereikt.

In deze regeling zijn voorwaarden gesteld ten aanzien van de toekenning van een PRB. Tevens is geregeld welke activiteiten uit het budget gefinancierd mogen worden. In hoeverre deze voorwaarden in de praktijk toereikend zijn, zal uit de resultaten van het experiment moeten blijken. Naar verwachting zal het experiment uitwijzen of er een noodzaak bestaat om deze activiteiten nader af te bakenen en of PRB kan leiden tot oneigenlijk gebruik.

Op basis van de resultaten van het experiment zal een zorgvuldige afweging van kosten en baten gemaakt kunnen worden. In deze afweging zal zowel het belang van de cliënt als het belang van de uitvoerende instantie gewogen worden.

Doelgroep

Het experiment is toegankelijk voor alle werkloze werkzoekende arbeidsgehandicapten, die geen betaalde arbeid verrichten en woonachtig zijn in een experimenteerregio. Drie werkgebieden van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie zijn als experimenteerregio aangewezen.

Ook diegenen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen deelnemen aan het experiment. Tijdens het experiment zal geregistreerd worden in welke fase de cliënt is ingedeeld in het kader van 'Samenwerking Werk en Inkomen' (SWI). Het is voor toelating tot het experiment echter niet van belang in welke fase de cliënt is ingedeeld. Voor deelname aan het experiment is van belang dat PRB leidt tot behoud, herstel, respectievelijk bevordering van de arbeidsgeschiktheid van de individuele arbeidsgehandicapte en dat de activiteiten kunnen bijdragen aan een duurzame (re)integratie van de individuele arbeidsgehandicapte.

Het experiment is dus ook toegankelijk voor degenen in fase 4 (degenen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt). Door de fase 4-clieënten ook onder de doelgroep van het experiment te brengen, is het na afloop van het experiment mogelijk te beoordelen voor welke categorie de inzet van een PRB zinvol is. Op dit onderdeel wijkt de regeling af van het voorstel van de NCCZ. De NCCZ stelde namelijk voor om de deelname aan het experiment te beperken tot cliënten in de fasen 2 en 3, en onder bepaalde voorwaarden eventueel cliënten in fase 4 toe te laten.

Aanvullende selectiecriteria – met betrekking tot bijvoorbeeld de mate van motivatie en zelfredzaamheid – zijn niet gesteld.

Deelname

Deelname aan het PRB-experiment geschiedt op vrijwillige basis en vindt plaats op basis van een aanmelding door de cliënt. Deze aanmelding kan plaatsvinden naar aanleiding van het contact met de uitvoerder, waarbij de cliënt voor een arbeidstoeleidingstraject voor-gedragen wordt. Op basis van de kwalificerende intake besluit de uitkeringsinstantie immers wie voor een arbeidstoeleidingstraject in aanmerking komt en voor wie een gedetailleerd trajectplan wordt opgesteld en uitgevoerd (pagina 43 memorie van toelichting bij de wet). De uitvoerder attendeert de cliënt dan op de keuzemogelijkheid tussen de reguliere trajectbemiddeling en het experiment PRB. De keus is dan aan de cliënt zelf.

Voorts is het mogelijk dat de cliënt zich spontaan meldt voor deelname aan het PRB. De uitvoerder beslist dan of toekenning van een PRB aan de orde is, dan wel of een regulier

arbeidstoeleidingstraject beter is, zonder dat er een bemiddelingstraject vooraf hoeft te gaan volgens de uitvoerders. Het is immers mogelijk dat de uitvoerder goede redenen heeft om niet via een PRB in de betrokken cliënt te investeren.

Zowel indien er sprake is van een aanmelding in het kader van een contact met de uitvoerder, als in geval van een spontane melding, dient de cliënt zelf een aanvraag in te dienen bij de uitvoerende instantie.

Indien de uitvoerende instantie besluit dat de cliënt niet toegelaten wordt, ontvangt de cliënt hiervan bericht, in de vorm van een beschikking waartegen bezwaar, respectievelijk beroep openstaat.

3. Inhoud en vormgeving PRB

Relatie met voorzieningen

PRB is gericht op arbeidstoeleiding en vervangt de voorzieningen die op grond van artikel 22 van de Wet REA, artikel 8a van het Besluit uitvoering en financiering Wiw en artikel 2, eerste lid, van het Besluit reïntegratie-instrumenten arbeidsgehandicapten Arbeidsvoorziening, kunnen worden toegekend.

Indien een PRB wordt toegekend, kunnen de op grond van de hiervoor genoemde artikelen toe te kennen voorzieningen niet meer worden verstrekt. De overige bij of krachtens de Wet REA, de Wiw en de Arbeidsvoorzieningswet 1996 toe te kennen instrumenten kunnen wel worden verstrekt. Wat betreft de Wet REA blijven bijvoorbeeld de volgende regelingen dus van toepassing: de reïntegratie-uitkering bij proefplaatsing en scholing (artikelen 23 t/m 27), de toelage arbeidsgehandicapte zelfstandigen (artikel 28), de inkomenssuppletie zelfstandigen (artikel 29) en de loonsuppletie (artikel 32). Tevens blijven alle werkgeversinstrumenten – zoals het plaatsingsbudget, het herplaatsingsbudget en het pakket op maat – onverminderd van kracht.

Het PRB kan worden geweigerd indien in de periode van twee jaar voorafgaande aan de aanvraag reeds voorzieningen op grond van de hiervoor genoemde artikelen of op grond van artikel 57 van de AAW zijn verstrekt. Aangezien het niet wenselijk is geacht dat een PRB kan worden ingezet na een voorafgaand reïntegratie-traject, komen diegenen die in dit

kader reeds voorzieningen hebben ontvangen in beginsel niet voor een PRB in aanmerking. De uitvoerende instantie kan echter oordelen dat de omstandigheden van het geval aanleiding geven om desondanks een PRB toe te kennen.

Standaardbudget en budget op maat
De cliënt heeft een keuzemogelijkheid tussen verstrekking van een PRB in de vorm van een standaardbudget, respectievelijk een budget op maat. Het standaardbudget wordt toegekend in de vorm van een eenmalig bedrag van ten hoogste f 10.000,-. Het wordt toegekend voor de periode van een jaar, te rekenen vanaf de datum waarop het budget wordt verleend.

Om te voorkomen dat het PRB zonder meer wordt verstrekt en aangewend kan worden voor andere dan op reïntegratie gerichte doeleinden, wordt het niet zonder meer betaald.

Het PRB is een subsidie in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. In artikel 4:29 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat voorafgaand aan een *subsidievestiging* een beschikking omtrent *subsidieverlening* kan worden gegeven indien een aanvraag daartoe is ingediend voor de afloop van de activiteit of het tijdvak waarvoor de subsidie wordt gevraagd, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Afdeling 4.2.3 van de Algemene wet bestuursrecht heeft betrekking op de *subsidieverlening*. Afdeling 4.2.5 van de Algemene wet bestuursrecht heeft betrekking op de *subsidievestiging*. De *subsidieverlening* kan worden gezien als de verstrekking van een voorschot waarop de *subsidievestiging* volgt.

Omdat het niet wenselijk is dat de cliënt de bedragen zelf moet voorschieten, kan er dus op aanvraag van de cliënt een voorschot worden verleend. Dit voorschot wordt, in de terminologie van de Algemene wet bestuursrecht, de *subsidieverlening* genoemd.

Bij de voorschotverlening toetst de uitvoerende instelling of het budget dient ter bekostiging van activiteiten, respectievelijk noodzakelijke voorzieningen, die strekken tot bevordering, behoud, respectievelijk herstel van de arbeidsgeschiktheid en gericht zijn op duurzame inschakeling in het arbeidsproces. Uit de voorschotten kan de cliënt de te verrichten activiteiten bekostigen. Na afloop van de periode

van een jaar, of zoveel eerder als de activiteiten korter duren dan een jaar, wordt het budget en de hoogte ervan definitief vastgesteld. Bij de vaststelling van de subsidie (het budget) wordt beoordeeld of de voorgenomen activiteiten ook daadwerkelijk zijn verricht.

Deze werkwijze maakt inzichtelijk welke soorten activiteiten uit het budget worden gefinancierd. De evaluatie zal antwoord moeten geven op de vraag welke soorten activiteiten uit een budget worden gefinancierd. Op basis van deze gegevens kan de verhouding tussen doel en middelen geëvalueerd worden.

Het budget op maat wordt toegekend, na goedkeuring van een door, of namens de cliënt opgesteld en overgelegd individueel trajectplan. Het budget op maat wordt verstrekt indien de kosten van de activiteiten naar verwachting hoger zijn dan het maximumbedrag f 10.000,-, zoals dat geldt ten aanzien van het standaardbudget, of indien de activiteiten langer zullen duren dan een periode van een jaar. Ten aanzien van het budget op maat geldt een maximumbedrag van f 50.000,-.

In het trajectplan dienen de aard en de omvang van de voorgenomen activiteiten beschreven te zijn. Voorts dient dit plan vergezeld te gaan van een begroting, die inzicht geeft in de kosten van de voorgenomen activiteiten. Evenals bij het standaardbudget, geldt ook hier dat het budget slechts verleend wordt indien de voorgenomen activiteiten bijdragen aan het behoud, het herstel of de bevordering van de arbeidsgeschiktheid en voorts redelijkerwijs verwacht mag worden dat de beoogde doeleinden zullen worden bereikt, dat wil zeggen: een reële bijdrage zullen leveren tot inschakeling in het arbeidsproces.

Pas na goedkeuring van het ingediende trajectplan en de ingediende begroting wordt door de uitvoerende instelling het budget op maat verleend. Op basis van het trajectplan en de begroting wordt de hoogte van het budget vastgesteld.

Besteding van het budget

Met inachtneming van bovengenoemde voorwaarden kan zowel het standaardbudget als het budget op maat aangewend worden voor diverse vormen van reïntegratiebevorderende ondersteuning. Het PRB dient ter be-

kostiging van reïntegratiebevorderende activiteiten en voorzieningen.

Hierbij kan gedacht worden aan de gangbare instrumenten, zoals scholing en vervoerskosten, maar het is ook denkbaar dat in de praktijk nieuwe instrumenten ontwikkeld worden, gezien het karakter van het experiment, waar empowerment, flexibiliteit en maatwerk immers kernbegrippen zijn; ook advies- en bemiddelingskosten kunnen uit het PRB voldaan worden. In verband hiermee is er in de regeling geen limitatieve opsomming gegeven van instrumenten die binnen PRB vallen. In beginsel kan dus elke activiteit waarvan vastgesteld wordt dat deze een reële bijdrage kan leveren aan de reïntegratie-kansen, uit het PRB voldaan worden. De vraag of sprake is van een bijdrage aan de reïntegratie-kansen wordt in het individuele geval per afzonderlijke activiteit beoordeeld door de desbetreffende uitvoerder. Deze beoordeling vindt plaats op basis van een zogenaamde marginale toetsing, waarbij de activiteit en daarbij behorende rekening worden beoordeeld op basis van de redelijkheid en billijkheid. De kosten van de activiteiten (het middel) dienen evenredig te zijn aan de mate waarin deze bijdragen aan de bevordering van de reïntegratie (het te bereiken doel).

Of er gekozen wordt voor het standaardbudget of voor het budget op maat, hangt af van de individuele omstandigheden. De uiteindelijke keuze wordt overgelaten aan de cliënt zelf. Uiteraard kan de cliënt zich hierbij laten adviseren door de uitvoerende instantie.

In haar rapport heeft de NCCZ voorgesteld om na afloop van deelname aan PRB een wachttijd van één jaar te laten gelden ten aanzien van aanspraken op intensieve bemiddeling. In hoeverre en op welke termijn, de cliënt na afloop van PRB nog aanspraak kan maken op andere instrumenten, zoals intensieve begeleiding, is in de onderhavige regeling opengelaten. Geconcludeerd is dat de vraag of er na afloop van PRB nog een noodzaak c.q. een behoefte bestaat aan het inzetten van een regulier reïntegratietraject, een aspect is dat uit de evaluatie van het experiment zal moeten blijken. Gelet op het experimentele karakter van de regeling, wordt het niet aangewezen geacht om op voorhand reeds een beperking te stellen ten aanzien van zowel een termijn waarop, als de toe-

passing van instrumenten. Dit is een aspect dat zich bij uitstek leent om zich in de praktijk uit te laten kristalliseren.

4. Uitvoering

In de wet is geregeld dat de instantie waarmee de cliënt een financiële relatie heeft, verantwoordelijk is voor de reïntegratie. Blijkens het vorenstaande is het experiment gericht op de werkloze arbeidsgehandicapte zonder werkgever, alsmede de arbeidsgehandicapte die niet terug kan keren bij zijn eigen werkgever. Deze brede doelgroepbeschrijving brengt met zich mee dat diverse instanties bij het PRB betrokken zullen zijn. Het Lisv en de gemeenten zullen de regeling uitvoeren, gelet op de uitkeringsrelatie die zij met de cliënt hebben. Ten aanzien van zowel diegenen die geen uitkering hebben, als diegenen die een uitkering krachtens de Algemene nabestaandenwet (Anw) hebben, berust de uitvoering van de regeling bij de Arbeidsvoorzieningsorganisatie.

Genoemde instanties werken samen of gaan samenwerken in Centra voor Werk en Inkomen (CWI's). In het kader van die samenwerking is de reïntegratie van de arbeidsgehandicapte een belangrijke taak. In genoemde centra wordt globaal beoordeeld welke de afstand de cliënt tot de arbeidsmarkt heeft. Voorts wordt bepaald welke dienstverlening noodzakelijk is en wordt een voorstel gedaan over het al dan niet in traject nemen van de cliënt. Gelet op deze zogeheten basisdiensten, die in de Centra voor Werk en Inkomen aan arbeidsgehandicapten (zullen) worden verleend, worden deze centra ingeschakeld in het kader van de onderhavige regeling. In de Centra voor Werk en Inkomen zal worden beoordeeld of de cliënt valt onder de doelgroep van PRB en of de cliënt in aanmerking komt voor deelname aan PRB.

De deelnemer aan het experiment zal met name met de zogenoemde 'casemanager' te maken krijgen. De 'casemanager' is de administratieve beheerder van het PRB. De deelnemer dient verantwoording af te leggen aan deze 'casemanager'. De 'casemanager' is het aanspreekpunt, verstrekt informatie – over bijvoorbeeld dienstverleners – en volgt de deelnemer. De wijze waarop verdere invulling wordt gegeven aan de rol van de 'casemanager', wordt overgelaten aan de samenwer-

kende partners in de uitvoeringspraktijk.

5. Financiering

Er wordt van uitgegaan dat de kosten van het PRB gefinancierd worden uit de besparingen op de reïntegratie-inspanningen van de uitvoeringsinstanties; het experiment vervangt immers de voorzieningen van artikel 22 van de wet. De kosten van de PRB's, die door de gemeenten worden verstrekt, komen ten laste van het scholings- en activeringsbudget als bedoeld in de Wiv. De kosten voor de Arbeidsvoorziening worden betaald uit de prestatiebijdrage van de rijksbijdrage voor de Arbeidsvoorzieningsorganisatie.

Gezien de complexiteit bij de uitvoering van het experiment (samenloop van regelgeving, meerdere uitvoeringsinstanties, een CWI in ontwikkeling), is er uit collectieve middelen voor zowel 1998 als voor 1999 een bedrag van f 1 miljoen per jaar beschikbaar, om partijen in de experimenteerregio's tegevoert te komen in de coördinatie-/uitvoeringskosten.

6. Omvang en samenstelling experiment en experimenteerregio

Het experiment is zodanig ingericht dat er uitspraken gedaan kunnen worden over mate waarin, en wijze waarop een PRB kan bijdragen aan empowerment, flexibiliteit en maatwerk, versterking en transparantie van het aanbod en het op doelmatige wijze vergroten van toegang tot werk voor arbeidsgehandicapten. Ten behoeve van de representativiteit zijn voorwaarden gesteld ten aanzien van de samenstelling en de omvang van het experiment. Wat betreft de samenstelling van de doelgroep zij verwezen naar paragraaf 2. Binnen deze doelgroep vindt geen nadere differentiatie plaats naar afstand tot de arbeidsmarkt. De NCCZ heeft voorgesteld dat 50% van de deelnemers bestaat uit personen aan wie een standaard-PRB wordt toegekend en 50% van de deelnemers bestaat uit personen aan wie een PRB op maat wordt toegekend. Aangezien de onderhavige regeling voorziet in de mogelijkheid om het standaardbudget tussentijds om te zetten in een budget op maat, is het niet mogelijk om een dergelijke strikte scheiding aan te houden.

Er geldt geen minimum voor het aan-

tal deelnemers per instantie. Wel geldt een maximum van 150 deelnemers per regio. In het kader van de evaluatie zal een controlegroep worden gevolgd voor wie een regulier reïntegratietraject wordt ingezet.

In deze regeling worden drie regio's aangewezen voor de uitvoering van het experiment met PRB. Het experiment PRB zal plaatsvinden in drie werkgebieden van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie. Het betreft de regio's Maastricht, Midden-Nederland en Haaglanden.

De regio Maastricht omvat de gemeente Maastricht. In deze regio zijn voor het Landelijk instituut sociale verzekeringen de uitvoeringsinstellingen GAK, Cadans, GUO, SFB en USZO, alsmede het onderdeel 'Limburg' en het onderdeel 'Arbeidsintegratie Zuid-Limburg' van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie de deelnemende partijen.

De regio Midden-Nederland omvat de gemeenten Utrecht en Amersfoort. In deze regio zijn voor het Landelijk instituut sociale verzekering GAK, Cadans, GUO, SFB en USZO, alsmede het onderdeel 'Midden-Nederland' en het onderdeel 'Arbeidsintegratie Midden-Nederland' van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie de deelnemende partijen.

Ten slotte omvat de regio Haaglanden de gemeente Den Haag, en is voor het Landelijk instituut sociale verzekeringen het GAK en van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie het onderdeel 'Arbeidsintegratie Haaglanden' de deelnemende partij.

Uitgangspunt is dat het experiment 2 jaar duurt. Rekening is gehouden met een aanlooperperiode van 6 maanden. Dit leidt tot een totale doorlooptijd van in beginsel 30 maanden. Aangezien aanvragen tot 30 kalendermaanden na inwerkingtreding van deze regeling kunnen worden ingediend, is het mogelijk dat de feitelijke doorlooptijd langer zal zijn dan 30 maanden.

Ten behoeve van het welslagen van de evaluatie is het noodzakelijk dat deelnemers en uitvoerders de gewenste informatie verschaffen. In verband hiermee is ten aanzien van de deelnemers een informatieverplichting in de regeling opgenomen. Ten aanzien van de uitvoerders geldt de informatieverplichting krachtens de Organisatiewet Sociale Verzekeringen (OSV 1997), de Wet inschakeling werkzoekenden en de Arbeidsvoorzieningswet 1996. Deze

wetten bevatten immers bepalingen die de uitvoeringsorganen verplichten desgevraagd gegevens te verstrekken aan de minister (artikel 87 OSV 1997), in verband met de beleidsvorming (artikel 21 Wiw) of in verband met de uitvoering van en de uitvoerbaarheid van de wet (artikel 91 Arbeidsvoorzieningswet 1996).

7. Begeleiding en voortgang van het experiment

Met het oog op een zorgvuldige begeleiding van het experiment zowel in de voorbereidingsfase als gedurende de looptijd wordt een begeleidingsgroep ingesteld onder voorzitterschap van het ministerie van SZW waarin de landelijke SWI-partners, cliënten-organisaties evenals de contactpersonen uit de experimenteerregio's zijn vertegenwoordigd. De onderzoekers die belast worden met de evaluatie van het experiment nemen hieraan deel als toehoorder.

De begeleidingsgroep heeft een signalerende en adviserende functie ten behoeve van de minister van SZW. Deze begeleiding staat overigens los van de door onafhankelijke onderzoekers te verrichten evaluatie van het experiment.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

In dit artikel is geregeld aan welke onder de verantwoordelijkheid van het Landelijk instituut sociale verzekeringen, gemeenten en de Arbeidsvoorzieningsorganisatie vallende arbeidsgehandicapten op aanvraag een persoonsgebonden reïntegratiebudget kan worden verstrekt. Deze subsidie wordt verstrekt in plaats van de voorzieningen die door de hiervoor genoemde instellingen op grond van artikel 22 van de Wet REA, dan wel overeenkomstig dat artikel bij en krachtens de Wiw en de Arbeidsvoorzieningswet 1996, verstrekt kunnen worden. Bij de toekenning van deze subsidie behoudt de arbeidsgehandicapte aanspraak op de overige reïntegratie-instrumenten genoemd in respectievelijk hoofdstuk IV van de Wet REA, de Wiw en de Arbeidsvoorzieningswet 1996.

In het derde lid van het onderhavige artikel is geregeld dat de subsidie enerzijds dient ter bekostiging van activiteiten die kunnen bijdragen aan een

duurzame reïntegratie in het arbeidsproces en gericht zijn op het behoud, herstel of bevordering van de arbeidsgeschiktheid en anderzijds ter bekostiging van voorzieningen (bijvoorbeeld vervoersvoorzieningen) die noodzakelijk zijn voor het verrichten van die activiteiten.

In het vierde lid is geregeld dat geen subsidie wordt verstrekt voorzover de kosten van de activiteiten of voorzieningen - dan wel de gecombineerde kosten - niet evenredig zijn met het te bereiken doel. Een nadere normering ontbreekt. De afweging terzake dient voor ieder individueel geval door de subsidieverlener te worden gemaakt.

In het vijfde lid is geregeld dat het orgaan waarbij de subsidie wordt aangevraagd deze kan weigeren, indien aan de arbeidsgehandicapte in de periode van twee jaar voorafgaande aan de aanvraag op grond van artikel 57 van de AAW, artikel 22 van de wet, artikel 13a, eerste en tweede lid, van de Wiw en artikel 2, vierde lid, onderdeel a, van de Arbeidsvoorzieningswet 1996, een voorziening is toegekend. Voor een verdere toelichting op dit artikellid zij verwezen naar het algemeen deel van de toelichting.

Artikelen 2, 3 en 4

Het persoonsgebonden reïntegratiebudget kan worden verstrekt in de vorm van een standaardbudget of in de vorm van een budget op maat. Het standaardbudget is een eenmalig te verstrekken subsidie van ten hoogste f 10.000,—, die verstrekt wordt voor een periode van een jaar. Dit laatste betekent dat de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt binnen de periode van een jaar na subsidieverlening afgerond moeten zijn.

Als de kosten van de activiteiten en de daarmee verband houdende voorzieningen hoger zijn dan laatstgenoemd bedrag of de (al dan niet gecombineerde) activiteiten langer duren dan een jaar, dan kan subsidie in de vorm van een budget op maat worden verstrekt. Daartoe dient de arbeidsgehandicapte bij de aanvraag van subsidie een van een begroting voorzien individueel trajectplan in te dienen waarin aangegeven staat welke activiteiten hij van plan is te ondernemen en welke voorzieningen hiervoor noodzakelijk zijn. In het derde lid van artikel 4 is geregeld, dat de beoogde subsidieverlener moet instemmen met het voorgestelde trajectplan en de

daarbij behorende begroting alvorens tot subsidieverlening kan worden overgegaan. Op grond van het vierde lid van artikel 3 kan het uiteindelijk bij beschikking vast te stellen subsidiebedrag in beginsel niet hoger zijn dan het bedrag waarvoor subsidie is verleend. Dit is slechts anders indien de subsidieverlener heeft ingestemd met een verhoging van de kosten of een wijziging van het hiervoor genoemde plan. Hieruit blijkt dat een individueel trajectplan tussentijds kan worden aangepast.

Artikel 5

In dit artikel is geregeld dat tussentijdse omzetting van een standaardbudget in een budget op maat mogelijk is. Het is immers denkbaar dat betrekkelijk kort na de toekenning van het standaardbudget blijkt dat dit budget niet toereikend is, dan wel dat de periode van een jaar te kort is. Er kan dan om omzetting verzocht worden. Indien de aanvraag om omzetting gedaan wordt 13 weken na de verstrekking van het standaardbudget, is omzetting niet meer mogelijk. Met het oog op het geldende maximale bedrag dat geldt voor het budget op maat, is voorts in dit artikel geregeld dat in het kader van een standaardbudget verleende voorschotten of vastgestelde subsidiebedragen worden verrekend met het toe te kennen budget op maat.

Artikel 6

In dit artikel is geregeld welke verplichtingen op de subsidie-ontvanger rusten. Het eerste lid verplicht de subsidie-ontvanger het budget aan te wenden voor het doel waarvoor het budget is toegekend. Het budget dient immers aangewend te worden ten behoeve van activiteiten die strekken tot bevordering, behoud, respectievelijk herstel van de arbeidsgeschiktheid, en gericht zijn op inschakeling in het arbeidsproces.

Op grond van artikel 4:37 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kunnen de subsidie-ontvanger nog andere verplichtingen worden opgelegd, dan in dit artikel zijn benoemd.

In het tweede lid is de mededelingsverplichting van de subsidie-ontvanger geregeld. Op grond van dit lid dient de subsidie-ontvanger alle relevante feiten en omstandigheden schriftelijk aan de subsidieverlener mede te delen.

In het derde lid wordt de subsidie-ontvanger verplicht om binnen een

bepaalde termijn, zijn volledige medewerking te verlenen aan de evaluatie, die in het kader van het experiment verricht zal worden.

Titel 4.2 van de Awb is van toepassing, hetgeen ertoe leidt dat indien de subsidieontvanger de hiervoor genoemde verplichtingen niet naleeft, het bepaalde omtrent niet-naleving in de Awb van toepassing is.

Artikel 7

In dit artikel zijn regels gesteld met betrekking tot de aanvraag tot subsidievestiging. Een dergelijke aanvraag dient vergezeld te gaan van een verantwoording en een declaratie. De verantwoording geeft inzicht in de aard, de duur en de omvang van de gesubsidieerde activiteiten en de met die activiteiten verband houdende voorzieningen. De declaratie geeft inzicht in de kosten van activiteiten en voorzieningen en bevat voorts, indien sprake is van een budget op maat, een vergelijking met de begroting waarmee de subsidieverlener eerder heeft ingestemd.

Artikelen 8 en 9

In het kader van het experiment geldt geen minimum aantal deelnemers per instantie. Wel geldt een maximum van 150 deelnemers per regio.

De doorlooptijd van het experiment bedraagt 30 maanden. Na die periode kunnen geen aanvragen voor subsidieverlening meer worden ingediend; lopende trajecten kunnen wel worden afgemaakt en de subsidie zal conform artikel 7 worden vastgesteld. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het algemene deel van de toelichting.

Artikel 10

Verwacht wordt dat deze regeling veelvuldig geciteerd zal worden. Daarom is deze regeling voorzien van een citeertitel.

*De Minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid,
K.G. de Vries.*

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,
J.F. Hoogervorst.*